

Alicja Barbara Adamczyk-Jędroł

alicia.barbara.adamczyk@gmail.com

280957

TYTUŁ PRACY:

Wierzycielski obowiązek współdziałania z dłużnikiem i konsekwencje prawne jego naruszenia

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ:

Przedmiotem pracy doktorskiej jest analiza wierzycielskiego obowiązku współdziałania oraz konsekwencji prawnych jego naruszenia.

Przez ogólny wierzycielski obowiązek współdziałania na gruncie pracy doktorskiej należy rozumieć powinności wierzycielskie wynikające z art. 354 § 2 k.c. w zw. z art. 354 § 1 k.c. Szczególnym wierzycielskim obowiązkiem współdziałania nazywane są obowiązki nałożone na wierzyciela w ramach przepisów regulujących poszczególne typy umownych stosunków zobowiązaniowych, umownym zaś – ustanowione przez strony w łączącym je porozumieniu mocą zgodnych oświadczeń woli.

Badaniu poddano każdy ze wskazanych wyżej rodzajów wierzycielskiego obowiązku współdziałania, w tym dokonano analizy skutków prawnych ich naruszenia. Struktura pracy obejmuje wprowadzenie, cztery rozdziały merytoryczne oraz zakończenie.

W pierwszym rozdziale badano wierzycielski obowiązek współdziałania w prawodawstwach obcych, które były wzorem dla projektodawców Kodeksu Zobowiązań w zakresie problematyki będącej przedmiotem pracy, czyli prawo niemieckie, austriackie, francuskie i szwajcarskie. Regulacje przyjęte przez ustawodawcę historycznego są bowiem zbieżne z przepisami obecnymi w Kodeksie Cywilnym. Analizie poddano także angielskie prawo zwyczajowe jako wybrane prawo anglosaskie.

Drugi rozdział został poświęcony prawu ponadnarodowemu, tj. aktom modelowym – PICC i DCFR, oraz umowie międzynarodowej – CISG.

Przedostatni rozdział obejmuje analizę prawa polskiego w ujęciu historycznym. Wyróżniono dwa okresy – obowiązywania Kodeksu zobowiązań oraz Kodeksu cywilnego do roku 1990. Uregulowania Kodeksu cywilnego wyodrębniono w części historycznoprawnej, gdyż w ich ramach uwagę skupiono na art. 386 k.c., uchylonym z dniem

1 października 1990 r., który ustanawiał (ogólny) obowiązek współdziałania jednostek gospodarki uspołecznionej. W pozostałym zakresie poglądy wyrażane historycznie zbieżne są ze stanowiskami przedstawianymi współcześnie, dlatego zostały przedstawione w ostatnim rozdziale merytorycznym.

Czwarty rozdział merytoryczny poświęcony jest współczesnemu prawu polskiemu i dzieli się na trzy części, odpowiadające poszczególnym rodzajom wierzycielskiego obowiązku współdziałania. Pierwsza z nich dotyczy ogólnego wierzycielskiego obowiązku współdziałania. Ta część to najobszerniejsze wywody przedstawione w pracy. Analizie poddano w niej w szczególności: zakres (treść) ogólnego wierzycielskiego obowiązku współdziałania, kryteria, w oparciu o które powinien być wykonywany ten obowiązek, charakter prawny tego obowiązku oraz skutki prawne naruszenia tego obowiązku. Druga część dotyczy szczególnego wierzycielskiego obowiązku współdziałania w umowie sprzedaży, umowie o dzieło oraz umowie o roboty budowlane. Ostatnią część rozważań poświęcono umownemu wierzycielskiemu obowiązkowi współdziałania. Analizie poddano: dopuszczalność modyfikacji wierzycielskiego obowiązku współdziałania, możliwość zastrzeżenia kary umownej na wypadek naruszenia wierzycielskiego obowiązku współdziałania, charakter prawny umownego wierzycielskiego obowiązku współdziałania. Wskazano także na skutki naruszenia umownego wierzycielskiego obowiązku współdziałania, które są zależne od tego w jaki sposób obowiązek ten jest postrzegany. Umowna modyfikacja wierzycielskiego obowiązku współdziałania nie zawsze będzie bowiem prowadzić do zmiany charakteru prawnego obowiązków polegających na współdziałaniu wierzyiciela w wykonaniu.

W zakończeniu skrótkowo przedstawiono najistotniejsze wnioski – w tym postulaty *de lege ferenda* – wypływające z przeprowadzonych badań.

SŁOWA KLUCZOWE:

wierzycielski obowiązek współdziałania, ogólny wierzycielski obowiązek współdziałania, szczególny wierzycielski obowiązek współdziałania, zwłoka wierzyiciela, wierzycielska kara umowna, obowiązek odszkodowawczy wierzyiciela

